

НАША ГІМНАЗІЯ – ЦЕ МАЛЕНЬКА «ДЕРЖАВА ЗІ СВОЇМ УРЯДОМ»

Від чого залежить доля наших дітей? Поміркуємо над цим питанням.

Доля кожної людини визначається передусім самою людиною, її вмінням мислити, розумно ставитися до всього, що відбувається в навколишньому світі. Людина сама планує своє життя. Але абсолютно все, що відбувається в оточенні дитини, впливає на її подальший розвиток, її "життєвий сценарій".

Ще славетний римський імператор, мислитель Марк Аврелій писав: "Щасливим є той, хто підготував собі благодатну долю. Благодатна доля – це благодатні схильності душі, прагнення, справи... В одному шукай радості й заспокоєння, щоб від однієї загальнокорисної справи переходити до іншої..."

Такою загальнокорисною, доброю справою для всіх освітян, і не тільки освітян, міста Києва стала Програма «Столична освіта (2001–2005 роки)». На наш погляд, те, що однією зі складових програми став проект «Трикутник», зумовило велику зацікавленість батьківської громадськості і самих учнів розвитком освітньої галузі.

Наша гімназія з 1995 року працює за авторською програмою «Культура життєвого самовизначення». Одним із напрямів реалізації цієї програми є діяльність створеного у 1991 році учнівського самоврядування нашого гімназійного братерства, яке очолює магістр – Лицар квадратного столу. Його обирають на зборах Ради самоврядування, а посвячують у лицарі 15 травня в День гімназії у присутності у всього гімназійного братерства під час проведення традиційної святкової лінійки.

Учнівське самоврядування не є формальним органом у гімназійному житті, але відіграє в ньому значну роль. Це розширення діяльності дорослих і дітей – членів єдиного колективу – і можливостей для їх об'єднання, творчого пошуку, виявлення ініціативи. Це можливість навчитися жити й працювати за законами демократичного суспільства, в якому існують гуманістичні відносини між людьми.

Принцип дії педагогів щодо учнівського самоврядування виражається формулою: «Радь! Пропонуй! Покажи перспективу зростання! Зацікав! Захопи! Довіряй! Аналізуй! Дай вихід дитячій ініціативі! Але не «тисни!»»

Діяльність Ради самоврядування нашого гімназійного братерства дуже різноманітна і насичена. У центрі її уваги на кожній ділянці чи то конкурси,

олімпіади, предметні тижні, традиційні свята у школі, за її межами, чи участь у конференціях і дискусіях, які проводять Головне управління освіти і науки міста Києва, районне управління освіти. Участь у роботі Ради дає змогу кожному гімназистові виявити свою життєву позицію, свій таланти у конкретних справах, наприклад, у проведенні традиційного свята – Дня народження гімназії – 15 травня та Дня самоврядування, до яких іде ретельна підготовка протягом року.

Ідея проведення Дня самоврядування виникла десять років тому, але раніше тільки учні займали місце учителя біля дошки. Згодом вирішили запросити на роль учителів батьків.

Відтоді директор, завучі, вчителі поряд, серед учнів у класі, а не у своїх керівних кабінетах, не біля дошки. Цього дня (традиційно це останній день 1-ої чверті) місце педагогів займають батьки та учні. У зв'язку з цим складається зовсім інший розклад занять, адже слід провести майже 120 уроків! У цей день гімназисти особливо відчують себе господарями гімназійного життя: самі ретельно готуються до проведення уроків, турбуються про те, щоб була цікава наочність, запрошують своїх батьків-спеціалістів з різних галузей, учених до участі в проведенні уроків, роблять зйомки (теле-, кіно-, фото).

Цього року серед запрошених були: представник Ради Європи Я. І. Принищук, відомий кінорежисер Юрій Ілленко, актриса Людмила Єфіменко, журналісти каналу «Інтер» та телевізійна ведуча І. Г. Лопатіна, воротар улюбленої футбольної команди «Динамо» Олександр Шовковський, представники державних структур, дизайнери та аніматерапевти, працівники соціальної служби для молоді, викладачі вищих навчальних закладів міста. Так, урок «Знайомство з віндсерфінгом», який проводив В. М. Веремєєв у спортивному залі, та змагання юних прихильників цього виду спорту викликав бажання в учнів та вчителів займатися саме цим видом спорту. Особливу увагу приділяли представники служб ДАІ, СБУ та лікарі профілактиці шкідливих звичок у підлітків.

Уроки батьків – це відкриття занять, фаху, уподобань рідних мам чи тат. Треба бачити оченята їхніх дітлахів, які з любов'ю і гордістю слухають урок своєї матері чи батька.

Уроки учнів – то відкриття себе і своїх друзів. Ця співпраця дає чудовий результат: допомагає дітям реалізувати себе як частку суспільства, як неповторну індивідуальність зі своїми, саме йому притаманними талантами.

Ще одна позитивна сторона — це День самоврядування, який «згуртовує» гімназистів. Старші більш турботливо ставляться до молодших, малеча – з повагою до старшокласників. Цей день єднає учнів, батьків і вчителів. І батьки все частіше приходять із запитанням: «Чим допомогти?»

Щороку гімназія № 48 святкує свій День народження зі своїми традиціями. Це і конкурси газет-привітань, ярмарок солодоців, виставки кращих учнівських творчих робіт, виробів, виконаних умілими дитячими руками, малюнків, виступи юних акторів та переможців конкурсу «Таланти твої, гімназіє люба», спортивні змагання, конкурс юних аматорів-художників на асфальті «Щаслива країна», виїзди з батьками та вчителями на екскурсії чи відпочинок. Безумовно, це і святкова лінійка, під час якої підводяться підсумки навчального року. Нагороди та призи отримують найактивніші учасники навчально-виховного процесу, переможці районних, міських та республіканських олімпіад, учасники МАН.

15 травня 2001 року запам'яталося назавжди своєю урочистістю, бо саме в цей день відзначалося 50-річчя школи та 10-річчя гімназії. Кожен учень, батьки та вчителі – велика гімназійна родина – приймали в цей день вітання від багатьох учасників яскравої програми за участю акторів-початківців – учнів гімназії – і справжніх зірок української естради: Ольги Крюкової (до речі, учениці нашої школи), актриси Л. Єфіменко та акторів гурту «Маски». Незабутнім став фінал свята, коли в повітря під шалені оплески всіх присутніх злетіли 50 різнокольорових кульок, а потім все гімназійне братерство виконало свій гімн.

Прикладом творчої співпраці вчителів, учнів і батьків є спільні засідання педагогічної ради, ради самоврядування, батьківської ради на тему: «Наша гімназія на порозі XXI століття. Реформування школи: погляд з позиції вчителів, учнів, батьків», Обговорювалися такі питання, як: «Модель випускника нашої гімназії», «Вчитель і учень – крок назустріч». «Як розв'язати довічну проблему «батьки і діти». Чи існує вона взагалі?»

Такі засідання педагогічної ради готувались ретельно: старшокласники провели ряд засідань ради самоврядування, розмірковували над кожним виступом, висловлювали свої думки про підручники, як буває важко знайти спільну мову з батьками. Ці роздуми знайшли відображення у гімназійній газеті «Вісті з Прорізної», що виходить з 1995 року. Із січня по квітень на її сторінках обговорювалися найбільш важливі досить непрості питання буття сьогоденної школи: «Що змінилось у школі за останні два роки?», «Що було вдалим, а що ні?», «Про що хотів би ти дискутувати з учителем?» тощо. Про це йшлося на уроках з основ журналістики, психології та на класних зборах.

До речі, в гімназії з 1998 року виходить додаток до «Вістей» – спецвипуск «Газета для батьків». Вона користується великим попитом, бо існує і як цікавий інформатор, і як порадник. Адже в ній батьки під час інтерв'ю (їх із задоволенням беруть у батьків учні) можуть висловити думки стосовно того, що вплинуло на вибір ними саме нашої гімназії, що було найбільш цікавим і значущим у шкільній діяльності їхніх дітей, чи з задоволенням діти ходили до школи; які поради батьки дали б директорові та вчителям. Це сприяє діалогу батьків з педагогічним колективом, дітьми та з'ясуванню складних питань діяльності гімназії.

Така співпраця педагогів, дітей і батьків у самоврядуванні відкриває простір для ініціативи, творчості, самодіяльності учасників «трикутника» на всіх етапах – від пошуку корисних справ та їх реалізації до підведення підсумків.

Прикладами є:

- проведення загальношкільних пізнавальних ігор: «Старти надій» (1–3 кл.); «Робінзонада» (5–7 кл.); засідання клубу «Інтелект» (5–10 кл.); конкурсів для дітей різного віку:
- «Золота осінь» – конкурс, букетів, ікебани (1–11 кл.);
- «Солодке печиво» (2–11 кл.);
- «Ідеальна пара» (8–11 кл.);
- «Таланти твої, моя гімназіє»; презентацій 1–11 класів.

Характерна особливість багатьох наших позакласних справ – міжвікове спілкування учнів, коли старші передають свій досвід молодшим, знайомлять із традиціями гімназійного колективу. Взаємодія, співробітництво вікових груп стає частиною гімназійного побуту, звичкою, а атмосфера співтворчості виступає одночасно як передумова, умова й результат педагогічного процесу.

Загалом Рада пробуджує творчість учнів, їхні прагнення до самовияву, самостійності і відповідальності за доручену справу, що позитивно позначається на формуванні соціальної позиції учнів різного віку.